

FEDERATIA SINDICATELOR DIN EDUCAȚIE
„SPIRU HARET”

Afiliată la Internaționala Educației

Nr. 1/04.01.2021

Către

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

**DOAMNEI RENATE WEBER
AVOCATUL POPORULUI**

Stimată Doamnă Renate Weber,

Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HARET” – federație reprezentativă la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar conform Încheierii din data de 17.01.2018, pronunțate de Tribunalul Brăila, Secția I Civilă în dosarul nr. 3597/113/2017 – supune atenției dumneavoastră următoarele:

După cum, desigur, cunoașteți, la data de 1 iulie 2017 a intrat în vigoare **Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**, care a reglementat inclusiv creșterea salariilor personalului din sectorul bugetar, în tranșe, în perioada 2019-2022. Astfel, art. 38 alin. (4) din lege prevede:

„(4) În perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h).”

Ulterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, textul art. 38 a fost completat prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal - bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**, care prevede:

„Art. 55 După alineatul (4) al articolului 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

“(4¹) Prin excepție de la prevederile alin. (4), personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ beneficiază:

a) începând cu 1 ianuarie 2019 de prima tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

b) începând cu 1 ianuarie 2020 de a doua tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

c) începând cu 1 septembrie 2020 de salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022."

Termenul prevăzut la alin. (4¹) lit. c) a fost prorogat pentru 1 septembrie 2021, efect al art. 43 din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 135/2020** cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020, modificarea unor acte normative și stabilirea unor măsuri bugetare.

În data de 31 decembrie 2020, în Monitorul Oficial al României nr. 1332, a fost publicată **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**, care, la art. I alin. (1), prevede: „(1) Prin derogare de la prevederile art. 38 alin. (4) și (4¹) lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2021, începând cu data de 1 ianuarie, cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor de funcție/salariilor de funcție/indemnizațiilor de încadrare lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2020 în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

Efectul acestei ultime dispoziții este acela că, în anul 2021, personalul din învățământ nu va beneficia de nicio creștere salarială – nici de cea care ar fi presupus atingerea salariului din 2022 [înstituită prin O.U.G. nr. 114/2018, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 135/2020, la art. 38 alin. (4¹) lit. c) din lege], nici de cea reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018 [înstituită de alin. (4) al art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 încă de la adoptarea sa de către Parlamentul României].

În opinia noastră, dispozițiile art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 sunt NECONSTITUȚIONALE, fiind emise cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 111 alin. (1), art. 115 alin. (4) și alin. (6) și art. 141 din Constituția României, după cum vom demonstra în cele ce urmează:

Textele constituționale enumerate prevăd:

Art. 1: (4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

Art. 61: (1) *Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.*

Art. 115: (4) *Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.*

(6) *Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică.*

Art. 141: *Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.*

Față de dispozițiile constituționale citate, art. I alin. (1) din O.U.G. nr. 226/2020 este în mod vădit neconstituțional.

Astfel:

I. Textul art. 1 alin. (4) din Constituție instituie principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, ceea ce presupune, pe de o parte, că „niciuna dintre cele trei puteri nu poate interveni în activitatea celorlalte puteri, iar pe de altă parte, presupune controlul prevăzut de lege asupra actelor emise de fiecare putere în parte” – sens în care **s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 1221/2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru salarizarea personalului din învățământ în anul 2008** (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804/02.12.2008).

După cum s-a pronunțat deja Curtea, relația dintre puterea legislativă și cea executivă se exprimă prin competența conferită Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență în condițiile stabilite de art. 115 alin. (4) din legea fundamentală. Ordonanța de urgență, ca act normativ ce permite Guvernului, sub controlul Parlamentului, să facă față unei situații extraordinare, se justifică prin necesitatea și urgența reglementării acestei situații care, datorită circumstanțelor sale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

În cazul de față însă, prin emiterea O.U.G. nr. 226/2020, **Guvernul României și-a exercitat abuziv dreptul de apreciere**. Faptul că Executivul s-a substituit Legislativului, privând personalul din învățământ de drepturile salariale stabilite prin lege – în speță Legea nr. 153/2017 – reprezintă o dovadă a exercitării abuzive a dreptului de apreciere. Practic, Guvernul a extins delegarea legislativă dincolo de limitele instituite de Constituția României, dispunând din nou **modificarea arbitrară a dispozițiilor dintr-o lege** prin intermediul unei ordonanțe de urgență, ceea ce reprezintă o evidentă exercitare abuzivă a prerogativelor de care dispune.

Mai mult, motivarea prezentată de Guvern **nu justifică urgența art. I alin. (1)** din O.U.G. nr. 226/2020 în sensul prevăzut de art. 115 alin. (4) din Constituție.

Practic adoptarea art. I alin. (1) din O.U.G. nr. 226/2020 nu a fost motivată de necesitatea reglementării într-un domeniu în care legiuitorul primar nu a intervenit, ci, dimpotrivă, de contracararea unei măsuri de politică legislativă în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar – în general – și din învățământ – în special – adoptată de Parlament. Ori, în condițiile în care legiuitorul primar a stabilit deja prin Legea nr. 153/2017, condițiile de acordare a acestor creșteri salariale, Guvernul, prin intervenția sa ulterioară, intră în conflict cu prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție – în mod similar s-a pronunțat Curtea Constituțională și în privința O.U.G. nr. 136/2008 (prin care se proroga aplicarea creșterilor salariale instituite de Legea nr. 221/2008).

II. Totodată, dispozițiile art. I alin. (1) din O.U.G. nr. 226/2020 (ca și cele ale O.U.G. nr. 136/2008, astfel cum a constatat Curtea Constituțională) înfrâng și prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, întrucât afectează drepturi fundamentale – dreptul la muncă și la protecția socială a muncii și dreptul la un nivel de trai decent – consfințite de prevederile constituționale ale art. 41 și art. 47 alin. (1). Curtea a reținut deja, în practica sa, faptul că, *„prin conținutul lor, acestea sunt drepturi complexe care includ și dreptul la salariu și dreptul la condiții rezonabile de viață, care să asigure un trai civilizată și decent cetățenilor”*.

III. Un alt motiv de neconstituționalitate rezultă din faptul că O.U.G. nr. 226/2020 a fost emisă fără consultarea unuia dintre organismele sociale interesate în realizarea politicii interne, respectiv Consiliul Economic și Social.

În conformitate cu dispozițiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Economic și Social **este consultat obligatoriu asupra proiectelor de acte normative inițiate de Guvern**. Ori, proiectul ordonanței de urgență a fost trimis C.E.S. fără să aibă avizele ministerelor de resort, motiv pentru care nu a intrat în discuția Consiliului, fiind restituit în vederea obținerii avizelor ministerelor de resort.

Potrivit art. 5 lit. a) raportat la art. 2 alin. (2) lit. a), b) și c) din același act normativ, Consiliul Economic și Social avizează proiectele de acte normative inițiate de Guvern în domeniile: politici economice, politici financiare și fiscale și relații de muncă, protecție socială, **politici salariale** și egalitate de șanse și de tratament.

În virtutea acestor prerogative, Consiliul Economic și Social trebuia să avizeze proiectul ordonanței de urgență a Guvernului, înainte de adoptarea sa. Prin inexistența avizului Consiliului Economic și Social, apreciem că O.U.G. nr. 226/2020 a fost emisă și cu încălcarea dispozițiilor art. 141 din Constituție.

IV. Nerespectarea normelor constituționale prezentate la pct. I, II și III, reprezintă tot atâtea argumente pentru a demonstra că textul criticat este emis și cu **încălcarea principiului supremației Constituției și legii**, instituit de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

Este deci evident faptul că **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 115**

alin. (4) și alin. (6) și art. 141 din Constituția României, iar dispozițiile art. I alin. (1) sunt neconstituționale.

Față de argumentele mai sus menționate, din care rezultă fără putință de tăgadă **neconstituționalitatea art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**, dar și în raport de alte considerente pe care sunteți în măsură a le identifica,

Raportat la dispozițiile **art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 115 alin. (4) și alin. (6) și art. 141 din Constituția României și ale Legii nr. 248/2013,**

Văzând Decizia Curții Constituționale nr. 1221/12.11.2008,

Ținând cont de atribuțiile Avocatului Poporului prevăzute de Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HĂRET”, în numele membrilor de sindicat pe care îi reprezintă în temeiul art. 28 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă solicită **sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1332 din 31 decembrie 2020.

Cu stimă,

PREȘEDINTE

Prof. Marius Ovidiu Nistor

